

דף כח.

עין משפט א.ב.ג.

אה"ע סימן ו סעיף ז
עין לעיל דף כז: עין משפט י

אה"ע סימן קיט סעיף יא

יא יט. האשה נדחית מפניו בכל הנ"ל^ח, אם לא שהיה החצר שלה שאז
הוא נדחה מפניה^ט.

עין משפט ד.

אה"ע סימן קיט סעיף ח

ח טו. היה לגרושתו מלוה אצלו, עושה שליח לתובעו^י.

הגה: טז. מותר למגרש להכנס לביתה, היות ואינו דר שם ואינו נושא ונותן
עמה^כ, ויש מחמירין.

הגה: יז. מצוה לזון גרושתו יותר משאר עניים אחרים, ובלבד שיהיה ע"י
שליח, שלא יהי' לו עסק עמה^ל.

ח. כלומר אם היו דרים בשכירות או בחצר של שניהם, שאז היא נדחית מפניו מפני שקשה
טילטולא דגברא מדאיתתא.

ט. ואם רוצה להנשא לבעל שני שיש לו בית באותו מבוי שגר בו המגרש, אפי' שאין
הבית של המגרש יכול הבעל הראשון לעכב בעדה כ"כ הח"מ.

י. ברייתא שם בדף כ"ח. וה"ה תביעות אחרות, וכן בהיו לו תביעות עליה, וכ"ש שאסורה
לדבר עמו בשוק, כ"כ הח"מ, והיום כשיש תביעה מצד הגרושה בבי"ד למזונות הילדים
או תביעות אחרות צ"ע על מה סמכו ב"ד שמזמינים אותם להיות בתביעה יחד שהרי אסור
וכמ"ש בסעי' י"ח. ואפשר דרק בבאו ביחד וכמו שמדוקדק בסעיף י"ח בלשון מרן "באו
יחד" אז מכין אותם מרדות, אבל בבי"ד שהזמינם כל אחד בנפרד ורק בשעת הדיון נכנסים
לדין מותר.

כ. מת"ה, וכתב הח"מ לא ידעתי טעם המחמירין.

ל. והוא ממדרש דאחד נתן מעות לגרושתו וירדו גשמים לעולם, ומשמע דמצוה עבד,
בח"מ.

את הספרים של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,
ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

עין משפט ה.ו.

אה"ע סימן קיט פ"ה ט

ט יח. באו יחד לדין הגרוש וגרושה, מכין אותם מכת מרדות, או מנדים אותם^מ. אבל אם נתגרשו מהאירוסין, תובעת אותו לדין, ומותרת לדון עמו אם לא שליכו גס בה^נ.

עין משפט ז.ז.

אה"ע סימן קיט פ"ה י

ט יח. באו יחד לדין הגרוש וגרושה, מכין אותם מכת מרדות, או מנדים אותם^ס. אבל אם נתגרשו מהאירוסין, תובעת אותו לדין, ומותרת לדון עמו אם לא שליכו גס בה^ע.

עין משפט ט.ו.

ח"מ סימן לה פ"ה ד.ה.ו.

ד ד. גדול שהיה יודע עדות בקטנותו^פ אינו כלום, אבל^ז נאמן לומר זה כתב אבא ואחי או רבי. ו"א דרך על כתב של אלו נאמן, אבל לא על של אחרים.

מ. כ"ה בריה דר"י שם.

נ. מעובדא דההוא ארוס וארוסתו שם בגמ'.

ס. כ"ה בריה דר"י שם.

ע. מעובדא דההוא ארוס וארוסתו שם בגמ'.

פ. ממשנה כתובות כ"ח ע"א.

צ. משום דקיום שטרות מדרבנן האמינהו רבנן בדרבנן, והוא שיש גדול עמו כמימרא דרב הונא בריה דרב יהושע שם, וכ"כ הרמב"ם בפ"ז מעדות. וכתב ה"ה בפ"ז מהלכות אישות, שדעת הרמב"ם אינו אלא להעיד שזה כתב ידו. וכתב בנתיבות בס"ק ד' דוקא כשאביו חתם על שטר כעד, אבל בכת"י אביו אינו נאמן לחייב ממון.

ק. כתב הסמ"ע, דתימה למה כתב המחבר בשם י"א דאין חולק, והש"ך יישב המחבר דישנה דעה דמהני קיום אפי' של אחרים. ועדי קיום אפי' שהם קרובים לעדי השטר כשרים, רק שלא יהיו קרובים זל"ז כ"כ בסמ"ע ס"ק ט'. וע"כ מועיל הבן שמעיד שזה כתב אביו עם אחר לקיום.

את הספרים של הרב מ. אלתר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,
ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

ה. נאמן לומר זכורני באשת פלוני ^י שנעשה לה מנהג הבתולות כשנשאה. ונאמן לומר המקום הזה הוא שדה ^ש שנחרש בו קבר.

ו. נאמן לומר עד כאן היינו באים ^ת לתחום שבת, ואפי' הוא לבדו בלי צירוף עד אחר. ונאמן לומר שהיה פלוני יוצא מת"ת ^א לטכול לאכול בתרומה לערב, ושהיה חולק בתרומה עמנו. ושהיינו מוליכים חלה לפלוני כהן. וכן ^ב שאמר לי אבא ^ג משפחה זו כשרה, משפחה זו פסולה, או שעשו סימן להודיע שאחד מן משפחה זו נשא פסולה.

ח"מ סימן מו סעיף יז

יז. עידי הקיום יכולים להיות ^ד קרובים לעדי השטר, ואפי' מת האב החתום על השטר בעוד בנו קטן. הבן יכול להעיד על חתימת אביו

ר. שתיטול כתובה מאתיים על פיו, והאמינהו משום דרוב, בתולות הם, אולם היות וזו איתרע הרוב אצלה דרוב יש להם קול וזו אין לה קול, האמינהו בצירוף גדול דבעינן עדות, כ"כ הרא"ש והטור והר"ן והרמ"א, אבל השו"ע נמשך אחר הרמב"ם דלא מצריך צירוף גדול כ"כ הסמ"ע. והש"ך כתב שהשו"ע באבן העזר כתב דבעינן צירוף לגדול ונשאר בצ"ע. ובתומים כתב דלכו"ע בעינן גדול עמו, רק המחלוקת אי בעינן גדול מתחילתו או סגי אם שניהם מעידים מקטנותם. נתיבות ס"ק ז'.

ש. ושדה זו טמאה, והשאר טהורות, ר"נ.

ת. בתחומין דרבנן של אלפיים אמה, וע"כ אפי' הוא לבדו, ועיין בפעמוני זהב סעיף ו' שהכריח כן גם מדברי הרמב"ם, וכתב הסמ"ע הגם שקיום שטרות מדרבנן והצריכו אחר עמו, שאני תחומין שכל עיקרו מדרבנן, משא"כ קיום שטרות שצד הוצאת ממון יש בו שזה דאורייתא.

וה"ה בשאר איסורין דרבנן שנאמן לבדו.

א. ואינו עבד, כ"כ הסמ"ע. וכן בכל אלו שהיה חולק עמנו תרומה, ושהיינו מוליכים חלה לפלוני כהן.

ב. משום שזה דבר של גילוי מילתא, ואם הם שניים שהגדילו, פוסלין על פיהן, אבל באחד שהגדיל רק חוששין, ולא מכריזין עליו לפסול. והוא מהר"ן בשם הראב"ד, והר"ן חולק עליו. ואחד בקטנות, בצירוף אחד גדול, ודאי דמהני לכו"ע. סמ"ע ס"ק י"ז.

ג. פי' משפחה זו עמדה בדין והכשירה או פסלה בי"ד.

ד. כתובות כ"ט ע"א ואפי' שני העדים קרובים מדאמרו שם והוא שיש גדול עמו ולא אמרו שיש רחוק עמו, גאון אות מ"ב.

את הספרים של הרב מ. אלתר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,
ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

אחר שיגדיל^ה ולהצטרף עם אחר כשר, וכן יכול להעיד על כתב יד אחיו או רבו שראה בקטנותו.
וי"א דוקא אלו שרגיל איתם נאמן מה שראה בקטנותו ולא על כתב יד אחר.

עין משפט כ. אה"ע סימן צו סעיף טו

טו כה. אם ישנו ויכוח בין הבעל והאשה או בין האלמנה והיורשים, האם^י בתולה נישאת או אלמנה, אם יש עדים^י ואפי' עד אחד שהיה קטן והגדיל האומר שעשו לה כמנהג הבתולות נוטלת מאתיים, ואם לאו נוטלת מאה ונשבע הבעל, י"א^ח שבועה דאורייתא, וי"א שבועת היסת.

עין משפט ל. אה"ע סימן ג סעיף ה

דה ה. נאמן אחד לומר זכורני כשהייתי קטן ראיתי פלוני טובל ואוכל תרומה להעלות אותו ככהני זמן הזה^ט.

עין משפט מ. יו"ד סימן רסז סעיף עא

עא. פה. אסור ללמד את עבדו תורה^י, ואם למדו לא יצא בזה לחירות.

ה. והאחר בעינן גדול, אבל גם הוא יכול להיות קרוב נתיבות ס"ק כ"ז וכנ"ל.
ו. כתובות ט"ו ע"ב וכ"ח ע"א. ואירי באבד שטר הכתובה, או במקום שאין כותבין, כ"כ הח"מ.
ז. לדעת הרמב"ם מהני אפי' אין אחר עם זה שהגדיל, ודלא כשו"ע ועיין בח"מ.
ח. זו דעת הרמב"ם דמודה במקצת הוא ונשבע שבועת התורה, והראב"ד חולק וסובר דכתובה שיעבוד קרקעות היא ובמנה שמודה בו הוי הילך, וע"כ אין כאן שבועה דאורייתא. והמ"מ כתב דבמקום שכותבין ואבדה הכתובה דמצי כפר הכל, הוי מודה במקצת ונשבע הבעל שבועה דאורייתא, אבל במקום שלא נהגו לכתוב, שבועת הבעל מדרבנן והביאו הרמ"א. ועיין בח"מ סי' ס"ח סעיף כ"ט.
ט. מגמ' כתובות כ"ח ושו"ע.
י. מרמב"ם פ"ח מדין עבד שקרא שלשה פסוקים בציבור. ומכתובות כ"ח ע"א.

עין משפט נ.

יו"ד סימן רסז סעיף ע

ע. פג. עבד שהשיאו רבו בת חורין או הניח לו רבו תפילין בראשו^ב, או שאמר לו רבו לקרות ג' פסוקים בספר תורה בפני הצבור, וכיוצא בדברים שאינו חייב העבד בהם אלא בן חורין, יצא בזה לחירות וכופין את רבו לכתוב לו גט שחרור.

ע. פד. האדון שלקח הלואה מעבדו, או שעשה עבדו אפוטרופוס, או שהעבד הניח תפילין בפני רבו, או שקרא ג' פסוקים בתורה בצבור בפני רבו, או נשא בת חורין לפניו ולא מיחה בו, לא יצא לחירות^ל.

דף כח:

עין משפט ד.

או"ח סימן שצט סעיף יא

יא. יד. אפי' עבד או שפחה נאמנים לומר עד כאן תחום שבת^מ, אבל קטן אינו נאמן בעודו קטן^נ, אבל נאמן הגדול לומר זכור אני שעד כאן היינו באים בשבת כשהייתי קטן, וסומכין על עדותו דתחומין דרבנן הם.

עין משפט ה.

חור"מ סימן לה סעיף ו

ו. נאמן לומר עד כאן היינו באים^ס לתחום שבת, ואפי' הוא לבדו בלי

כ. מימרא דר' זירא בגיטין ל"ט ע"א וע"ב.

ל. שם מבריות.

מ. משנה דף צ"ח.

נ. מכתובות כ"ח.

ס. בתחומין דרבנן של אלפיים אמה, וע"כ אפי' הוא לבדו, ועיין בפעמוני זהב סעיף ו' שהכריח כן גם מדברי הרמב"ם, וכתב הסמ"ע הגם שקיום שטרות מדרבנן והצריכו אחר עמו, שאני תחומין שכל עיקרו מדרבנן, משא"כ קיום שטרות שצד הוצאת ממון יש בו שזה דאורייתא.
וה"ה בשאר איסורין דרבנן שנאמן לבדו.

את הספרים של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל,
ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

צירוף עד אחר. ונאמן לומר שהיה פלוני יוצא מת"ת ע' לטבול לאכול בתרומה לערב, ושהיה חולק בתרומה עמנו. ושהיינו מוליכים חלה לפלוני כהן. וכן פ' שאמר לי אבא ז' משפחה זו כשרה, משפחה זו פסולה, או שעשו סימן להודיע שאחד מן משפחה זו נשא פסולה.

עין משפט ו. חו"מ סימן לה פעיף ז

ז. עכו"ם אחרי שנתגייר, או עבד אחרי שנשתחרר, ק' אינם נאמנים להעיד מה שראו בהיותם גוי או עבד.

עין משפט ז. אה"ע סימן ב פעיף א

אה"ג: א. אין לאיש להמתין מלישא אשה עד שימצא אחת שתיתן לו ממון ודבר זה אסור ורבים נכשלים בכך י.

ע. ואינו עבד, כ"כ הסמ"ע. וכן בכל אלו שהיה חולק עמנו תרומה, ושהיינו מוליכים חלה לפלוני כהן.

פ. משום שזה דבר של גילוי מילתא, ואם הם שניים שהגדילו, פוסלין על פיהן, אבל באחד שהגדיל רק חוששין, ולא מכריזין עליו לפסול. והוא מהר"ן בשם הראב"ד, והר"ן חולק עליו. ואחד בקטנות, בצירוף אחד גדול, ודאי דמהני לכו"ע. סמ"ע ס"ק י"ז.

צ. פי' משפחה זו עמדה בדין והכשירוה או פסלוה בי"ד.

ק. והטעם משום דלא דייקי. סמ"ע. ולתחומין, נאמנים שזו לא עדות אלא רק גילוי מילתא, כ"כ הסמ"ע משו"ע וטור באו"ח.

וגוי ועבד, אינו נאמן אפי' באותם דברים שקטן נאמן, מטעם דגוי ועבד לא דייקי כלל. ולגבי עדות האנוסים אחרי שחזרו לכלל ישראל ולכשרות, כתב מהר"א ששון שאינם נאמנים להעיד מה שראו בהיותם אנוסים, דבעינן תחילתו וסופו בכשרות, והש"ך בס"ק ז' חלק עליו כיון שהם יהודים בינם לשמים, דייקי וכשרים, והביא ראייה מגוי ועבד דלא נפסלו מטעם תחילתו בפסול כיון שבידו לגייר עצמו ולא הוי חיסרון, ודמי לפיסול ממון שבידו לסלק עצמו, ולא הוי חיסרון אלא מטעם דלא דייקי, ולתוספתא ספ"ה דסנהדרין דעכו"ם פסול מטעם תחילתו בפסול, הטעם הנזכר משום דלא דייקי, להודיע שאפי' בדברים דרבנן, לא נאמן, וניחא הגמ'. ש"ך ס"ק ז'.

ר. או"ח והביאו הח"מ.
